testbook

GET IT ON Google Play

MP HSTET

Previous Year Paper
Sanskrit 05 Feb 2019
Shift 2

testbook

PROFESSIONAL EXAMINATION BOARD
High School Teacher Eligibility Test-2018
5th Feb 2019 02:30pm

Topic:- GENERAL HINDI

1) 'कम' उपसर्ग से बना शब्द है -

1. काम काज
2. कमजोर
3. कामचोर
4. कामगार

Correct Answer :-

- कमजोर

2) 'क्या हुई बावली? अर्द्ध रात्रि को चीखी, कोकिल बोलो तो!' उपयुक्त उदाहरण किस अलंकार को दर्शाता है ?

1. वीभत्स
2. उपमा
3. मानवीकरण
4. कोई नहीं

Correct Answer :-

- मानवीकरण

3) आँखों में चुभना - मुहावरे का अर्थ निम्न विकल्पों में से कौन सा है?

1. अप्रिय न लगना
2. निष्प्रिय लगना
3. अप्रिय लगना
4. प्रिय लगना

Correct Answer :-

- अप्रिय लगना

4) किनारा के लिए सही पर्यायवाची वाले शब्दों की पंक्ति को चुनिए।

1. तट, तीर, कगार
2. तट, तर, कगार
3. तठ, तीर, कगर
4. तठ, तीर, कगार

Correct Answer :-

- तट, तीर, कगार

5) निम्नलिखित वाक्य का शुद्ध रूप नीचे दिए गए विकल्पों में से बताइए -

अब आप जा सकता है।

1. अब आप जा सकता हो।
2. अब आप जा सकते हो।
3. अब आप जा सकते हैं।
4. आप अब जा सकते हो।

Correct Answer :-

- अब आप जा सकते हैं।

6) 'प्रत्यक्ष' का निम्न में से कौन सा सही विलोम शब्द है?

1. परोक्ष
2. परोछ
3. परोच्चा
4. परोच्च

Correct Answer :-

- परोक्ष

7) "अनुमोदन" इस शब्द का सही पारिभाषिक रूप चुनें?

1. अपनी खुशी जाहिर करना
2. आज्ञा देना
3. अपना समर्थन देना
4. मन ही मन प्रसन्न होना

Correct Answer :-

- अपना समर्थन देना

8) 'अकालपीड़ित' का सही सामासिक विग्रह निम्न में से कौन सा है?

1. अकाल से पीड़ित
2. अकाल के लिए पीड़ित
3. अकाल का पीड़ित
4. अकाल पर पीड़ित

Correct Answer :-

- अकाल से पीड़ित

9) 'जिस स्त्री का पति बाहर हो' के लिए उपयुक्त शब्द है -

1. अप्रत्याशित
2. अप्राकृत
3. प्रोषितपतिका
4. आश्वस्त

Correct Answer :-

- प्रोषितपतिका

10) 'मैं अपने गुरु _____ रखता हूँ।' इस वाक्य के रिक्त स्थान में उपयुक्त शब्द भरें।

1. के ऊपर श्रद्धा
2. को श्रद्धा
3. पर श्रद्धा
4. के आगे श्रद्धा

Correct Answer :-

- पर श्रद्धा

Topic:- GENERAL ENGLISH

1) Out of the following options, choose the correct form of verb that is in agreement with the subject for the given sentence:
A number of students _____ suspended during the riots in 1998.

1. were
2. is
3. has been
4. are

Correct Answer :-

- were

---

2) A sentence with an underlined word is given below. Choose the correct option which is closest in meaning to the underlined word.
<u>Despair</u> drove her to suicide.

1. Hopelessness
2. Debts
3. Poverty
4. Loneliness

Correct Answer :-

- Hopelessness

---

3) Out of the following four options, choose the incorrect sentence:

1. Ethanol is a environment friendly as it enhances combustion of petrol resulting in lower hydrocarbon emissions.
2. Toddlers in the village followed their noses to the booth where pudding was being prepared as part of the mid-day meal.
3. Team India under the captaincy from Rahul Dravid took off for its South Africa tour.
4. The glamour, fame and money of boxing have lured the likes of the Alis and the Tysons to shed their headgear.

Correct Answer :-

- Ethanol is a environment friendly as it enhances combustion of petrol resulting in lower hydrocarbon emissions.

---

4) Out of the following options, choose the correct form of adverb for the given sentence:
My friend speaks very _____.

1. softest
2. softly
3. soft

4. hardly

Correct Answer :-

- softly

5) Out of the following options, choose the most appropriate usage to fill in the blank:

When he continued to make the same mistake despite constant reminders, I _____ him where he had gone wrong.

1. explained
2. explained to
3. explains
4. explain

Correct Answer :-

- explained to

6) Choose the option that best expresses the meaning of the highlighted idiom/phrase:

I wish I could weave my magic and get things back in order.

1. to behave in a way that attracts interest or makes someone behave in a particular way
2. to make something easy to access for anyone who knows or can perform magic
3. to make something difficult for anyone to understand and therefore, inaccessible
4. to cast a spell on somebody so that they disbelieve everything that is done

Correct Answer :-

- to behave in a way that attracts interest or makes someone behave in a particular way

7) Choose the option that correctly sequences the following sentences:
1. World temperatures already have increased this century by about 0.6 degrees Celsius and are projected to rise by between 1.6 degrees and 3.8 degrees by 2100.
2. Current projections are that sea levels worldwide will rise by 15 to 90 centimeters by 2100, depending on whether action is taken to reduce greenhouse gas emissions or not.
3. Global warming is caused by the burning of large amounts of fossil fuels, such as coal and oil, which release gases that trap heat in the atmosphere.
4. Sea levels could rise as glaciers melted and the higher temperatures expanded the size of the oceans, threatening much of land, which was originally reclaimed.

1. 1234

2. 3142

3. 3124

4. 4231

Correct Answer :-

- 3142

8) Out of the following options, choose the most appropriate tense that best fills in to complete the given sentence:
Sometime back, there was so much rain that the river _____ over the bridge.

1. flowed

2. had flowed

3. flew

4. flown

Correct Answer :-

- flowed

Topic:- GENERAL KNOWLEDGE

1) Name India's only producer and supplier of rails to Indian Railways? /
भारतीय रेलवे के लिए भारत के रेल के एकमात्र निर्माता और आपूर्तिकर्ता का नाम बताएँ।

1. Durgapur Steel Plant / दुर्गापुर स्टील प्लांट

2. Bokaro Steel Plant / बोकारो स्टील प्लांट

3. Tata Steel / टाटा इस्पात

4. SAIL's Bhilai Steel Plant / सेल का भिलाई स्टील प्लांट

Correct Answer :-

- SAIL's Bhilai Steel Plant / सेल का भिलाई स्टील प्लांट

2) 'Pommel Horse' is a term associated with which of the following games? /
'पोम्मल हॉर्स' शब्द निम्नलिखित में से किस खेल से संबंधित है?

1. Gymnastics / जिम्नास्टिक्स

2. Chess / शतरंज

3. Billiards / बिलियर्ड्स

4. Synchronized swimming / समकालिन तैराकी

Correct Answer :-

- Gymnastics / जिम्नास्टिक्स

---

3) The Mugger or Marsh Crocodile found significantly in the Chambal river is classified as _____ in the IUCN Red List /

चंबल नदी में पाए जाने वाले मगर या मार्श मगरमच्छ उल्लेखनीय रूप से आईयूसीएन लाल सूची में _____ के रूप में वर्गीकृत किया गया है।

1. critically endangered / गंभीर रूप से लुप्तप्राय

2. vulnerable / आघातयोग्य

3. endangered / लुप्तप्राय

4. near threatened / भयसूचक

Correct Answer :-

- vulnerable / आघातयोग्य

---

4) Consider the following statements regarding the revised eligibility criteria for Old age Pension under the Indira Gandhi National Old Age Pension Scheme (IGNOAPS).Choose which one is correct. /

इंदिरा गांधी राष्ट्रीय वृद्धावस्था पेंशन योजना (आईजीएनओएपीएस) के तहत वृद्धावस्था पेंशन के लिए संशोधित योग्यता मानदंडों के संबंध में निम्नलिखित कथनों पर विचार करें। सही का चयन करें।

1. The BPL widows with severe and multiple disabilities in the age group 60-79 years are included in the scheme. / 60-79 वर्ष आयु वर्ग में गंभीर और बहु दिव्यांगता वाली बीपीएल विधवाओं को योजना में शामिल किया गया है।
2. The BPL widows with severe and multiple disabilities in the age group 60-79 years are excluded from the scheme. / 60-79 वर्ष आयु वर्ग में गंभीर और बहु दिव्यांगता वाली बीपीएल विधवाओं को योजना से बाहर रखा गया है।
3. The BPL persons with severe and multiple disabilities in the age group 60-79 years are included in the scheme. / 60-79 वर्ष आयु वर्ग में गंभीर और बहु दिव्यांगता वाले बीपीएल व्यक्तियों को योजना में शामिल किया गया है।
4. The age of applicant shall be 55 years or more. / आवेदक की उम्र 55 वर्ष या उससे अधिक होगी।

Correct Answer :-

- The BPL widows with severe and multiple disabilities in the age group 60-79 years are excluded from the scheme. / 60-79 वर्ष आयु वर्ग में गंभीर और बहु दिव्यांगता वाली बीपीएल विधवाओं को योजना से बाहर रखा गया है।

---

5) Name the Governor of Madhya Pradesh who was replaced in Jan 2018? /

मध्य प्रदेश के उस राज्यपाल का नाम बताइए, जिन्हें जनवरी 2018 में बदल दिया गया था।

1. Anandiben Patel / आनंदीबेन पटेल
2. Om Prakash Kohli / ओम प्रकाश कोहली
3. Rameshwar Thakur / रामेश्वर ठाकुर
4. Ram Naresh Yadav / राम नरेश यादव

Correct Answer :-

- Om Prakash Kohli / ओम प्रकाश कोहली

---

6) Who was the first woman Governor of Madhya Pradesh? / मध्यप्रदेश की प्रथम महिला गवर्नर कौन थी?

1. Smt. Sushri Uma Bharti / सुश्री उमा भारती
2. Smt. Sharda Mukherjee / श्रीमती शारदा मुखर्जी
3. Smt. Sarla Grewal / श्रीमती सरला ग्रेवाल
4. Smt. Anandiben Patel / श्रीमती आंनदीबेन पटेल

Correct Answer :-

- Smt. Sarla Grewal / श्रीमती सरला ग्रेवाल

---

7) The First Kalidasa Samaroh at Ujjain in 1958 was inaugurated by _____. /

1958 में उज्जैन में प्रथम कालिदास समारोह का उद्घाटन _____ ने किया था।

1. Dr. Rajendra Prasad / डा. राजेन्द्र प्रसाद
2. Pt. Jawaharlal Nehru / पंडित जवाहर लाल नेहरू
3. Sarvepalli Radhakrishnan / सर्वपल्ली राधाकृष्णन
4. Lal Bahadur Shastri / लाल बहादुर शास्त्री

Correct Answer :-

- Dr. Rajendra Prasad / डा. राजेन्द्र प्रसाद

---

8) The Gun Carriage Factory is located in which district of Madhya Pradesh? /

गन कैरिज फैक्ट्री मध्य प्रदेश के किस जिले में स्थित है?

1. Ujjain / उज्जैन
2. Bhopal / भोपाल
3. Jabalpur / जबलपुर

4. Gwalior / ग्वालियर

Correct Answer :-

- Jabalpur / जबलपुर

9) Ms. Uma Bharti served as the Chief Minister of Madhya Pradesh from the year ____ ./

सुश्री उमा भारती ने _____ तक मध्यप्रदेश की मुख्यमंत्री के रूप में कार्यभार संभाला था।

1. 2003 to2005 / वर्ष 2003 से लेकर वर्ष 2005
2. 2003 to 2004 / वर्ष 2003 से लेकर वर्ष 2004
3. 2001 to 2003 / वर्ष 2001 से लेकर वर्ष 2003
4. 2004 to 2005 / वर्ष 2004 से लेकर वर्ष 2005

Correct Answer :-

- 2003 to 2004 / वर्ष 2003 से लेकर वर्ष 2004

10) Ram Prasad Bismil was one of the 3rd Indian revolutionaries to be hanged by the British for: /

रामप्रसाद बिस्मिल निम्न प्रकरण के लिए अंग्रेजों द्वारा फांसी दिए गए जाने वाले तीन भारतीय क्रांतिकारियों में से एक थे:

1. Alipore Bomb Case / अलीपुर बम प्रकरण
2. Chittagong Armoury Raid / चिट्टागोंग शस्त्रागार छापा
3. Kakori Conspiracy Case / काकोरी षड्यंत्र प्रकरण
4. Chauri-Chaura / चौरी-चौरा

Correct Answer :-

- Kakori Conspiracy Case / काकोरी षड्यंत्र प्रकरण

Topic:- GENERAL REASONING

1) Find the average. / औसत ज्ञात करें।

85, 96, 45, 65, 78 & 45

1. 78
2. 69
3. 59
4. 65

Correct Answer :-

- 69

2) Find the missing number: / लुप्त संख्या ज्ञात करें:

7, 11, 19, 35, 67, ____, 259

1. 130
2. 131
3. 140
4. 129

Correct Answer :-

- 131

3) If E = 5, AMENDMENT = 89, then SECRETARY is /

यदि E = 5, AMENDMENT = 89, तो SECRETARY है:

1. 112
2. 114
3. 100
4. 115

Correct Answer :-

- 114

4) A can lay railway track between two given stations in 14 days and B can do the same job in 10 days. With the help of C, they did the job in 4 days only. In how many days C alone can finish the job? /

A दो स्टेशनों के बीच 14 दिन में रेलवे ट्रैक को बिछा सकता है और B उसी कार्य को 10 दिनों में पूरा कर सकता है। C की मदद से, वो इस कार्य को सिर्फ 4 दिनों में कर सकते हैं। C अकेले उस कार्य कितने दिनों में पूरा कर सकता है?

1. $12\frac{8}{11}$ days / $12\frac{8}{11}$ दिन
2. $14\frac{8}{11}$ days / $14\frac{8}{11}$ दिन
3. $13\frac{8}{11}$ days / $13\frac{8}{11}$ दिन
4. $15\frac{8}{11}$ days / $15\frac{8}{11}$ दिन

Correct Answer :-

- $12\frac{8}{11}$ days / $12\frac{8}{11}$ दिन

5) The below series uses a sequence of alphabets and numbers. Identify the incorrect combination: /

नीचे दी गई श्रृंखला अक्षरों एवं संख्याओं का अनुक्रम प्रयोग करती है। गलत संयोजन पहचानें।

(i) mo458nl782lke

(ii) mo458nl782Lke

(iii) mo458nl782lke

(iv) mo458nl782lke

1. ii

2. iv

3. i

4. iii

Correct Answer :-

- ii

6) Which one of the following four addresses is NOT EXACTLY same as the one given below? /

निम्नलिखित दिए गए चार पतों में से नीचे दिए गए पते के ठीक समान कौन सा एक नहीं है?

Al Mamzar, Abraj Al Mamzar building
Flat No. 509/Block A - Dubai - United Arab Emirates
+971 4 220 7774

(i) Al Mamzar, Abraj Al Mamzar building
Flat No. 509/Block A - Dubai - United Arab Emirates
+971 4 220 7774

(ii) Al Mamzar, Abraj Al Manzar building
Flat No. 599/Block A - Dubai - United Arab Emirates
+971 4 220 7774

(iii) Al Mamzar, Abraj Al Mamzar building
Flat No. 509/Block A - Dubai - United Arab Emirates
+971 4 220 7774

(iv) Al Mamzar, Abraj Al Mamzar building
Flat No. 509/Block A - Dubai - United Arab Emirates
+971 4 220 7774

1. ii

2. iv

3. i

4. iii

Correct Answer :-

- ii

---

7) There are 20 students in a History class and 80 students in a Geography class. Find the number of students who are either in a History class or in a Geography class, when the two classes meet at different hours and 10 students are enrolled in both the courses./

एक इतिहास की कक्षा में 20 छात्र हैं और भूगोल की कक्षा में 80 छात्र हैं। जब दो कक्षाएं अलग-अलग घंटों पर मिलती हैं और दोनों पाठ्यक्रमों में 10 छात्र नामांकित हैं, तो उन छात्रों की संख्या ज्ञात करें जो या तो इतिहास की कक्षा में हैं या भूगोल की कक्षा में हैं।

1. 90

2. 80

3. 70

4. 100

Correct Answer :-

- 90

Topic:- PEDAGOGY

1) Problem solving is more likely to succeed in schools where: /

समस्या समाधान के उन स्कूलों में सफल होने की संभावना अधिक है जहाँ:

1. Teacher-centric pedagogy is in effect. / शिक्षक-केंद्रित अध्यापिकी प्रभाव में होती है।

2. Students are homogeneous. / छात्र सजातीय हैं।

3. The emphasis is only on discipline. / जोर केवल अनुशासन पर होता है।

4. A flexible curriculum is in place. / अनुनेय पाठ्यक्रम जगह में होता है।

Correct Answer :-

- A flexible curriculum is in place. / अनुनेय पाठ्यक्रम जगह में होता है।

---

2) In memory, the information is stored in: /

स्मृति में, सूचना निम्न में भंडारित होती है:

1. ATM only / केवल एटीएम

2. LTM & ATM / एलटीएम और एटीएम

3. STM & LTM / एसटीएम और एलटीएम

4. Working Memory only / केवल कार्यकारी स्मृति

Correct Answer :-

- STM & LTM / एसटीएम और एलटीएम

---

3) _____ is listening for getting the content of a message. /

_____ एक संदेश की विषयवस्तु को प्राप्त करने के लिए सुनने की प्रक्रिया है।

1. Probing listening / जाँच-विधि श्रवण

2. Passive listening / निश्चेष्ट श्रवण

3. None of the above / उपरोक्त में से कोई नही

4. Deliberative listening / विमर्शी श्रवण

Correct Answer :-

- Deliberative listening / विमर्शी श्रवण

---

4) In the process of teaching, a teacher should always try to: /

शिक्षण की प्रक्रिया में, एक शिक्षक को हमेशा निम्न के लिए कोशिश करना चाहिए:

1. Provide ample homework / पर्याप्त गृह-कार्य देने की

2. Keep the students in good humor / छात्रों को अच्छी मनोवृत्ति में रखने की

3. Increase the severity of punishment / सजा की गंभीरता बढ़ाने की

4. Give proper feedback and reinforcement / उचित प्रतिपुष्टि (फीडबैक) और प्रबलन देने की

Correct Answer :-

- Give proper feedback and reinforcement / उचित प्रतिपुष्टि (फीडबैक) और प्रबलन देने की

---

5) The span of visual attention is measure by: /

दृश्य मनोयोग (विजुअल अटेंशन) की अवधि का मापन निम्न के द्वारा किया जाता है:

1. Periscope / पेरिस्कोप

2. Microscope / माइक्रोस्कोप (सूक्ष्मदर्शी)

3. Tachistoscope / टैकिस्टोस्कोप (बहुमूर्तिदर्शी)

4. Kaleidoscope / कैलाइडोस्कोप

Correct Answer :-

- Tachistoscope / टैकिस्टोस्कोप (बहुमूर्तिदर्शी)

---

6) 'Out-of-the-box' thinking is related to: /

'सबसे अलग या हटकर' चिंतन निम्न से संबंधित है:

1. Divergent Thinking / अपसारी चिंतन
2. Logical Thinking / तार्किक चिंतन
3. Evaluative Thinking / मूल्यांकनात्मक चिंतन
4. Convergent Thinking / अभिसारी चिंतन

Correct Answer :-

- Divergent Thinking / अपसारी चिंतन

---

7) Inclusive education refers to a school education system that: /

समावेशी शिक्षा एक स्कूल शिक्षा प्रणाली को संदर्भित करती है जो:

1. Encourages education of children with special needs through exclusive schools / विशेष स्कूलों के माध्यम से विशेष जरूरतों वाले बच्चों की शिक्षा को प्रोत्साहित करता है।
2. Emphasizes the need to promote the education of the girl child only. / केवल बालिका की शिक्षा को बढ़ावा देने की आवश्यकता पर बल देती है।
3. Includes children regardless of physical, intellectual, social, linguistic or other differently abled conditions. / भौतिक, बौद्धिक, सामाजिक, बहु भाषा संबधी या अन्य अलग-अलग स्थितियों की परवाह किए बिना बच्चों को शामिल करती है।
4. Includes gifted children only. / केवल प्रतिभाशाली बच्चे को शामिल करती है।

Correct Answer :-

- Includes children regardless of physical, intellectual, social, linguistic or other differently abled conditions. / भौतिक, बौद्धिक, सामाजिक, बहु भाषा संबधी या अन्य अलग-अलग स्थितियों की परवाह किए बिना बच्चों को शामिल करती है।

---

8) The best way to change the wrong doing of a child is by: /

एक बच्चे के गलत काम को बदलने का सबसे अच्छा तरीका निम्न है:

1. Giving one more chance / एक और मौका देकर
2. Teaching good moral values / अच्छे नैतिक मूल्य का शिक्षण देकर
3. Punishment / दंड देकर

4. By giving awards / पुरस्कार देकर

Correct Answer :-

- Teaching good moral values / अच्छे नैतिक मूल्य का शिक्षण देकर

---

9) The best way of helping the learning-disabled is to: /

अधिगम में अक्षम व्यक्ति की सहायता करने का सर्वश्रेष्ठ तरीका निम्न है:

1. Improve their fundamental skills like reading, writing, spelling and comprehension. / उनके मूलभूत कौशल जैसे पढ़ना, लिखना स्पेलिंग तथा समझ को बेहतर बनाएं।
2. Insist that they overcome their disability. / जोर दें कि वे अपनी अक्षमता पर जीत प्राप्त कर पाएं।
3. Give them less things to study. / उन्हें अध्ययन के लिए कम चीज़ें दें।
4. Give them less home work. / उन्हें कम गृह कार्य दें।

Correct Answer :-

- Improve their fundamental skills like reading, writing, spelling and comprehension. / उनके मूलभूत कौशल जैसे पढ़ना, लिखना स्पेलिंग तथा समझ को बेहतर बनाएं।

---

10) The best way to help students do well in their studies is through: /

छात्रों को उनका अध्ययन अच्छी तरह से करने में सहायता करने का सबसे अच्छा तरीका है:

1. Guidance and counseling / मार्गदर्शन और परामर्श
2. Punishment / सजा
3. Rigid and Strict Discipline / कठोर और सख्त अनुशासन
4. Rewards / पुरस्कार

Correct Answer :-

- Guidance and counseling / मार्गदर्शन और परामर्श

---

11) When a test is administered the second time to the same students, if they obtain similar results as that of the first one, the test is said to be: /

जब एक ही छात्र के लिए दूसरी बार परीक्षण प्रशासित किया जाता है और उसमें पहले जैसा ही परिणाम प्राप्त हो तो इस प्रकार के परीक्षण को कहा जाता है:

1. Repeatable / दोहराने योग्य
2. Reliable / विश्वसनीय
3. Valid / वैध

4. Normative / मानक

Correct Answer :-

- Reliable / विश्वसनीय

---

12) 'National Council of Educational Research and Training' was established in _____. /

'राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद' की स्थापना वर्ष _____ में की गई थी।

1. 1962
2. 1961
3. 1986
4. 1963

Correct Answer :-

- 1961

---

13) Which is the highest level of cognitive development? /

संज्ञानात्मक विकास का उच्चतम स्तर कौन सा है?

1. Sensorimotor stage / सेंसरीमोटर स्टेज
2. Concrete operational stage / कंक्रीट ऑपरेशनल स्टेज
3. Preoperational stage / प्रीऑपरेशनल स्टेज
4. Formal operational stage / फॉर्मल ऑपरेशनल स्टेज

Correct Answer :-

- Formal operational stage / फॉर्मल ऑपरेशनल स्टेज

---

14) Which is not the advantage of team teaching?/

समूह शिक्षण का लाभ कौन सा नहीं है?

1. Better financial benefits of teachers / शिक्षकों को बेहतर वित्तीय लाभ
2. Better use of teaching techniques / शिक्षण तकनीकों का बेहतर उपयोग
3. Better planning / बेहतर योजना
4. Better utilization of resources / संसाधनों का बेहतर उपयोग

Correct Answer :-

- Better financial benefits of teachers / शिक्षकों को बेहतर वित्तीय लाभ

15) Which learning method is better for a visual learner? /

दृश्य आधारित शिक्षार्थी (विजुअल लर्नर) के लिए कौन सी अध्ययन प्रणाली बेहतर होती है?

1. Gaming technique / खेल वाली तकनीक (गेमिंग टेक्निक)
2. Association technique / सम्मेलन तकनीक (एसोसिएशन टेक्निक)
3. Concept mapping / अवधारणा मानचित्रण
4. Recitation method / पठन या अनुवाचन प्रणाली

Correct Answer :-

- Concept mapping / अवधारणा मानचित्रण

Topic:- SANSKRIT

1) CANCELLED

महाभारतस्य लेखकः कः ?

1. उमापतिः ।
2. धनपतिः ।
3. गणपतिः ।
4. भुवः पतिः ।

Correct Answer :-

- गणपतिः ।

2) CANCELLED

प्राधान्येन 'कथा, आख्यायिका' चेति द्वौ विभागौ कुत्र दृश्यते ?

1. गद्यकाव्ये ।
2. चम्पूकाव्ये ।
3. नीतिकाव्ये ।
4. पद्यकाव्ये ।

Correct Answer :-

- गद्यकाव्ये ।

3) CANCELLED

कथा, आख्यायिका चेति विभागौ कुत्र दृश्यते ?

1. चम्पूकाव्ये ।
2. नीतिकाव्ये ।
3. पद्यकाव्ये ।
4. गद्यकाव्ये ।

Correct Answer :-

- गद्यकाव्ये ।

4) 'धीमान्' इत्यत्र कः तद्धितप्रत्ययः ?

1. ठक् प्रत्ययः ।
2. मतुप् प्रत्ययः ।
3. ढक् प्रत्ययः ।
4. अण् प्रत्ययः ।

Correct Answer :-

- मतुप् प्रत्ययः ।

5) अक् स्थाने सवर्णाक्षरे परे कः अक्षरः पूर्वपरयोः एकादेशः भवति?

1. गुणाक्षरः ।
2. दीर्घाक्षरः ।
3. वृध्यक्षरः ।
4. ऊष्माक्षरः ।

Correct Answer :-

- दीर्घाक्षरः ।

6) अधोनिर्दिष्टेषु द्वौ स्त्रीप्रत्ययौ कौ ।

1. क्त्वा, ल्यप् प्रत्ययौ ।
2. इत्, तल् प्रत्ययौ ।
3. टाप्, ङीप् प्रत्ययौ ।
4. इत्, मतुप् प्रत्ययौ ।

Correct Answer :-

- टाप्, ङीप् प्रत्ययौ ।

---

7) वस्तुतः दानशूरः इति प्रख्यातः कर्णः कस्याः पुत्रः ?

1. सूत्याः ।
2. कुन्त्याः ।
3. गान्धार्याः ।
4. द्रौपद्याः ।

Correct Answer :-

- कुन्त्याः ।

---

8) नीतिशतकम् नाम नीतिकाव्यस्य निर्माता कः ?

1. कल्हणः ।
2. सुबन्धुः ।
3. पद्मगुप्तः ।
4. भर्तृहरिः ।

Correct Answer :-

- भर्तृहरिः ।

---

9) मृच्छकटिकम् कीदृशं रूपकम् ?

1. लघुनाटकम् ।
2. प्रकरणम् ।
3. महानाटकम् ।

4. प्रहसनम् ।

Correct Answer :-

- प्रकरणम् ।

---

10) श्रीभवभूतेः नामान्तरं किम् ?

1. रुद्रटः ।
2. सोमदेवः ।
3. महादेवः ।
4. उम्बेकः ।

Correct Answer :-

- उम्बेकः ।

---

11) लट् लकारस्य भू धातोः मध्यमपुरुषस्य बहुवचनरूपं किम् ?

1. भवति ।
2. भवामः ।
3. भवथ ।
4. भवन्ति ।

Correct Answer :-

- भवथ ।

---

12) अस्य वाक्यस्य संस्कृतानुवादं कुरुत

मेरे घर पर कन्या का विवाहोत्सव था।

1. तव गृहे कन्याया विवाहोत्सवम् आसीत् ।
2. मम गृहे कन्याया: विवाहोत्सवः आसीत् ।
3. मम गृहे कन्या विवाहोत्सवम् असि ।
4. मम गृहम् कन्याया विवाहोत्सवे आसीत् ।

Correct Answer :-

- मम गृहे कन्याया: विवाहोत्सवः आसीत् ।

13) कौसल्यायाः पुत्रः दशरथात्मजः कः ?

1. परशुरामः ।
2. रामचन्द्रः ।
3. धर्मराजः ।
4. बलरामः ।

Correct Answer :-

- रामचन्द्रः ।

14) वर्तमानकालार्थे परस्मैपदीधातुभ्यः प्रयुज्यमानः कृत् प्रत्ययः कः ?

1. तवत् प्रत्ययः ।
2. क्तवतु प्रत्ययः ।
3. शानच् (आन्/मान्) प्रत्ययः ।
4. शतृ (अत्) प्रत्ययः ।

Correct Answer :-

- शतृ (अत्) प्रत्ययः ।

15) वासवदत्तेति गद्यकाव्यस्य निर्माता कः ?

1. सुबन्धुः ।
2. दण्डी ।
3. विभीषणः ।
4. बाणः ।

Correct Answer :-

- सुबन्धुः ।

16) शैक्षणिकः (शिक्षणार्थं क्रियमाणः) प्रथमः संस्कारः कः ।

1. अन्नप्राशनम् ।

2. विद्यारम्भः ।
3. चौलकर्म ।
4. विवाहः ।

Correct Answer :-

- विद्यारम्भः ।

---

17) 'विक्रमोर्वशीयम्' नाम नाटकस्य निर्माता कः ?

1. कालिदासः ।
2. श्रीहर्षः ।
3. अश्वघोषः ।
4. भवभूतिः ।

Correct Answer :-

- कालिदासः ।

---

18) अधोनिर्दिष्टेषु सामाजिकवस्तुम् आधृत्य रचितं नाटकं किम् ?

1. कृष्णचरितम् ।
2. मृच्छकटिकम् ।
3. महावीरचरितम् ।
4. बालरामायणम् ।

Correct Answer :-

- मृच्छकटिकम् ।

---

19) 'राज्ञः पुरुषः' इत्यस्य अर्थः कः ?

1. राजसम्बन्धी पुरुषः ।
2. पुरुषसम्बन्धी राजा ।
3. चक्रधारी पुरुषः ।

4. प्रजासम्बन्धी राजा ।

Correct Answer :-

- राजसम्बन्धी पुरुषः ।

---

20) कति ऋग्वेदादयः वेदाः सन्ति ?

1. चत्वारः ।
2. अष्टौ ।
3. त्रिंशतिः ।
4. विंशतिः ।

Correct Answer :-

- चत्वारः ।

---

21) अर्जुनं उद्दिश्य श्रीकृष्णेन उपदेशितः ग्रन्थः 'भगवद्गीता' कुत्र विद्यते ?

1. वेदसंहितायाम् ।
2. वाल्मीकिविरचिते रामायणे ।
3. चरकसंहितायाम् ।
4. व्यासविरचिते महाभारते ।

Correct Answer :-

- व्यासविरचिते महाभारते ।

---

22) रसशब्दस्य व्युत्पत्तिः कीदृशी वर्तते ?

1. 'रसो वै सः' इति ।
2. 'रस्यते आस्वाद्यते' इति ।
3. 'रसात्मकं काव्यम्' इति ।
4. 'रमणीयार्थप्रतिपादकः' इति ।

Correct Answer :-

- 'रस्यते आस्वाद्यते' इति ।

---

23) पतिशब्दस्य तृतीया एकवचनं किम् ?

1. पते ।
2. पत्या ।
3. पतिना ।
4. पत्ये ।

Correct Answer :-

- पत्या ।

24) कालिदासेन निर्मितौ द्वौ महाकव्यौ कौ ?

1. कुमारसम्भवम् - शिशुपालवधम् ।
2. रघुवंशम् - कुमारसम्भवम् ।
3. रघुवंशम् - किरातार्जुनीयम् ।
4. किरातार्जुनीयम् - मेघदूतम् ।

Correct Answer :-

- रघुवंशम् - कुमारसम्भवम् ।

25) अधोनिर्दिष्टेषु शब्देषु ईकारान्तः स्त्रीलिङ्गशब्दः कः ?

1. 'वातप्रमी' शब्दः ।
2. 'नदी' शब्दः |
3. 'सुधी' शब्दः ।
4. 'ग्रामणी' शब्दः ।

Correct Answer :-

- 'नदी' शब्दः |

26) कः लकारः भविष्यति प्रयुज्यते ?

1. लट् ।

2. लोट् ।
3. लङ् ।
4. लृट् ।

Correct Answer :-

- लृट् ।

---

27) मनुस्मृतिः कस्मिन् शास्त्रे अन्तर्भवति ?

1. कामशास्त्रे ।
2. पाकशास्त्रे ।
3. योगशास्त्रे ।
4. धर्मशास्त्रे ।

Correct Answer :-

- धर्मशास्त्रे ।

---

28) 'विना' इति अव्यययोगे सति काः काः विभक्तयः प्रयोक्तुं शक्याः ?

1. प्रथमा, चतुर्थी, सप्तमीविभक्तयः ।
2. प्रथमा, चतुर्थी, षष्ठीविभक्तयः ।
3. चतुर्थी, षष्ठी, सप्तमीविभक्तयः ।
4. द्वितीया, तृतीया, पञ्चमीविभक्तयः ।

Correct Answer :-

- द्वितीया, तृतीया, पञ्चमीविभक्तयः ।

---

29) 'त्वमेव कीर्तिमान् राजन् विधुरेव हि कीर्तिमान्' - इदं कस्य उदाहरणम् ?

1. दृष्टान्तालङ्कारस्य ।
2. वक्रोक्त्यलङ्कारस्य ।
3. विभावनालङ्कारस्य ।
4. यमकालङ्कारस्य ।

Correct Answer :-

- दृष्टान्तालङ्कारस्य ।

30) वेदाङ्गानि कति विद्यन्ते ?

1. षट् ।
2. पञ्च ।
3. सप्त ।
4. त्रीणि ।

Correct Answer :-

- षट् ।

31) पुराणानां रचयिता कः ?

1. व्यासमहर्षिः ।
2. कण्वमहर्षिः ।
3. भृगुमहर्षिः ।
4. नारदमहर्षिः ।

Correct Answer :-

- व्यासमहर्षिः ।

32) पादपात् पुष्पं पतति इत्यत्र पञ्चमी कस्मिन् अर्थे विद्यते ?

1. सम्प्रदाने ।
2. अधिकरणे ।
3. कर्तृरूपार्थे ।
4. अपादाने ।

Correct Answer :-

- अपादाने ।

33) 'श्लोकचतुष्टयं कस्य नाटकस्य रम्यरम्यम् अस्ति ?

1. स्वप्नवासवदत्तस्य ।
2. मालविकाग्निमित्रस्य ।
3. विक्रमोर्वशीयस्य ।
4. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य ।

Correct Answer :-

- अभिज्ञानशाकुन्तलस्य ।

34) 'विभावानुभावव्यभिचारिसंयोगाद्रसनिष्पत्तिः' इति रससूत्रं केन निर्मितम् ?

1. कण्वमुनिना ।
2. दुर्वासमुनिना ।
3. भरतमुनिना ।
4. व्यासमुनिना ।

Correct Answer :-

- भरतमुनिना ।

35) एषु भविष्यत्कालिकं उत्तमपुरुषैकवचनरूपं क्रियापदं किम् ?

1. करिष्यामि ।
2. करवम् ।
3. कुर्याम् ।
4. करोतु ।

Correct Answer :-

- करिष्यामि ।

36) छन्दश्शास्त्रं किमर्थं प्रवृत्तम् ?

1. छत्राधिपस्य नियमानां दर्शनार्थम् ।

2. श्लोकानां वृत्तादिनियमानां दर्शनार्थम् ।

3. काव्यनियमानानां दर्शनार्थम् ।

4. सन्यासिनः आचारादीनां दर्शनार्थम् ।

Correct Answer :-

- श्लोकानां वृत्तादिनियमानां दर्शनार्थम् ।

37) अधोनिर्दिष्टेषु भर्तृहरिणा रचितं नीतिकाव्यं किम् ?

1. राजतरङ्गिणी ।

2. हितोपदेशः ।

3. नीतिशतकम् ।

4. पञ्चतन्त्रम् ।

Correct Answer :-

- नीतिशतकम् ।

38) यत् क्रियान्वयी तत् किम् ?

1. लिङ्गम् ।

2. कारकम् ।

3. विभक्तिः ।

4. वचनम् ।

Correct Answer :-

- कारकम् ।

39) अत्र सर्वनामशब्दः कः ?

1. पितृ ।

2. कवि ।

3. अस्मद् ।

4. मातृ ।

Correct Answer :-

- अस्मद् ।

---

40) मृच्छकटिके चित्रितः चारुदत्तः कः आसीत् ?

1. राजसेवकः ।
2. राजतान्त्रिकः ।
3. कृशीवलः ।
4. वणिक् ।

Correct Answer :-

- वणिक् ।

---

41) भासनाटकचक्रं केन सम्पादितम् ?

1. गणपतिशास्त्रिणा ।
2. सदाशिवशास्त्रिणा ।
3. सुब्रह्मण्यशास्त्रिणा ।
4. रविशास्त्रिणा ।

Correct Answer :-

- गणपतिशास्त्रिणा ।

---

42) अस्य वाक्यस्य संस्कृतानुवादं कुरुत

एक दिन मैं आप को घर ले जाना चाहता हूँ।

1. एकस्मिन् दिनं अहं भवन्तं गृहं नेतुमिच्छसि ।
2. एकस्मिन् दिने त्वं भवन्तं गृहं नेतुमिच्छामि ।
3. एकस्य दिने अहं भवन्तं गृहं नेतुमिच्छामि ।
4. एकस्मिन् दिने अहं भवन्तं गृहं नेतुमिच्छामि ।

Correct Answer :-

- एकस्मिन् दिने अहं भवन्तं गृहं नेतुमिच्छामि ।

43) कर्तृकारकविभक्तिः का ?

1. प्रथमा विभक्तिः ।
2. चतुर्थी विभक्तिः ।
3. पञ्चमी विभक्तिः ।
4. षष्ठी विभक्तिः ।

Correct Answer :-

- प्रथमा विभक्तिः ।

44) भवभूतिः क्व विशिष्यते ?

1. उत्तररामचरिते ।
2. महावीरचरिते ।
3. शाकुन्तले ।
4. मालतीमाधवे ।

Correct Answer :-

- उत्तररामचरिते ।

45) भासेन विरचितस्य 'मध्यमव्यायोगः' नाम रूपकस्य नायिका का ?

1. शूर्पणखी ।
2. हिडिम्बा ।
3. सुरसा ।
4. मण्डोदरी ।

Correct Answer :-

- हिडिम्बा ।

46) वैदिक-पारिभाषिकपदानां निर्वचनं कुत्र लभ्यते ?

1. ज्योतिषे ।

2. निरुक्ते ।

3. कल्पे ।

4. व्याकरणे ।

Correct Answer :-

- निरुक्ते ।

47) स्वप्नवासवदत्तम् नाम रूपकस्य रचयिता कः ?

1. भवभूतिः।

2. भासमहाकविः ।

3. राममिश्रः ।

4. धर्मराजाध्वरिः ।

Correct Answer :-

- भासमहाकविः ।

48) कति कारकाणि सन्ति ?

1. षट् कारकाणि ।

2. अष्ट कारकाणि ।

3. पञ्च कारकाणि ।

4. सप्त कारकाणि ।

Correct Answer :-

- षट् कारकाणि ।

49) 'महावीरचरितम्' नाम नाटकस्य नायकः कः ?

1. नलमहाराजः ।

2. श्रीरामः ।

3. धर्मसेनः ।

4. महावीरः ।

Correct Answer :-

- श्रीरामः ।

50) वेदान्तः इति प्रसिद्धो वेदभागः कः ?

1. भगवद्गीता ।
2. आरण्यकम् ।
3. उपनिषद् ।
4. ब्राह्मसूत्राणि ।

Correct Answer :-

- उपनिषद् ।

51) 'नमः स्वस्ति स्वाहा स्वधा अलं वषट्' - एभिः योगे का विभक्तिः प्रयुज्यते ?

1. तृतीया विभक्तिः ।
2. चतुर्थी विभक्तिः ।
3. प्रथमा विभक्तिः ।
4. पञ्चमी विभक्तिः ।

Correct Answer :-

- चतुर्थी विभक्तिः ।

52) अकारान्त-पुंलिङ्ग-सर्वनाम-सर्वशब्दस्य सप्तमीविभक्तिरूपं किम् ?

1. सर्वस्मिन् ।
2. सर्वस्मात् ।
3. सर्वान् ।
4. सर्वाभ्याम् ।

Correct Answer :-

- सर्वस्मिन् ।

53) 'रसै रुद्रैच्छिन्न यमनसभला गः' इदं कस्य वृत्तस्य लक्षणं वर्तते ?

1. अनुष्टुब्वृत्तस्य ।
2. द्रुतविलम्बितवृत्तस्य ।
3. शिखरिणीवृत्तस्य ।
4. उपजातिवृत्तस्य ।

Correct Answer :-

- शिखरिणीवृत्तस्य ।

---

54) अथर्ववेदात् भरतेन किं गृहीतम् ?

1. गीतम् ।
2. अभिनयः ।
3. रसः ।
4. पाठ्यम् ।

Correct Answer :-

- रसः ।

---

55) रसमीमांसायाः मूलपुरुषः कः ?

1. नारदमुनिः ।
2. विश्वामित्रऋषिः ।
3. भरतमुनिः ।
4. गौतममुनिः ।

Correct Answer :-

- भरतमुनिः ।

---

56) उपनयनसंस्कारः कदा कर्तव्यः ?

1. वेदाध्ययनादनन्तरम् ।
2. मरणाद् अनन्तरम् ।
3. वेदाध्ययनात् पूर्वम् ।

4. विवाहाद् अनन्तरम् ।

Correct Answer :-

- वेदाध्ययनात् पूर्वम् ।

---

57) उपमायाः कति भेदाः विद्यन्ते ?

1. शतम् ।
2. एकम् ।
3. द्वौ ।
4. दश ।

Correct Answer :-

- द्वौ ।

---

58) अस्य वाक्यस्य संस्कृतानुवादं कुरुत

इसीलिये तुम्हें जल्दी जाने के लिये कह रहा हूँ।

1. अत एव त्वां त्वरितं गन्तुं कथयसि ।
2. अत एव त्वं त्वरितं गन्तुं कथयामि ।
3. अत एव त्वां त्वरितं गन्तुं कथयामि ।
4. अत एवं त्वां त्वरितं गन्तुं कथयामि ।

Correct Answer :-

- अत एव त्वां त्वरितं गन्तुं कथयामि ।

---

59) पञ्चमहाकाव्येषु एकं शिशुपालवधम् केन रचितम् ?

1. श्रीहर्षेण ।
2. कालिदासेन ।
3. माघेन ।
4. भारविना ।

Correct Answer :-

- माघेन ।

60) 'देवेन्द्रः' इत्यत्र कः सन्धिः विद्यते ?

1. वृधिसन्धिः ।
2. विसर्गसन्धिः ।
3. गुणसन्धिः ।
4. सवर्णदीर्घसन्धिः ।

Correct Answer :-

- गुणसन्धिः ।

61) अधोनिर्दिष्टेषु सम् उपसर्गपूर्वकं कृञ् धातोः घञ् प्रत्ययान्तं पदं किम् ?

1. संकल्पः
2. संसारः ।
3. संगणकम् ।
4. संस्कारः ।

Correct Answer :-

- संस्कारः ।

62) 'कवये' इत्यत्र विद्यमाना विभक्तिः का ?

1. पञ्चमी ।
2. चतुर्थी ।
3. प्रथमा ।
4. सप्तमी ।

Correct Answer :-

- चतुर्थी ।

63) व्यभिचारिभावस्य नामान्तरं किम् ?

1. सञ्चारिभावः ।
2. सात्त्विकभावः ।
3. विभावः ।
4. अनुभावः ।

Correct Answer :-

- सञ्चारिभावः ।

64) शृङ्गारादयः कति काव्यरसाः विद्यन्ते ?

1. दश रसाः ।
2. षड्रसाः ।
3. पञ्च रसाः ।
4. नव रसाः ।

Correct Answer :-

- नव रसाः ।

65) भारतीय-नाट्यशास्त्रम् नाम ग्रन्थे प्राधान्येन कः विषयः प्रतिपादितः ?

1. रसः ।
2. अलङ्कारः ।
3. रीतिः ।
4. भावः ।

Correct Answer :-

- रसः ।

66) श्रीमद्रामायणं कीदृशं काव्यम् ?

1. लघुकाव्यम् ।
2. आदिकाव्यम् ।
3. खण्डकाव्यम् ।
4. चित्रकाव्यम् ।

Correct Answer :-

- आदिकाव्यम् ।

67) 'द्रव्यगुणकर्मसामान्यविशेषसमवायाः सप्तपदार्थाः' इति सूत्रं केन निर्मितम् ?

1. महिमभट्टेन ।
2. गदाधरभट्टेन ।
3. प्रभाकरेण ।
4. अन्नंभट्टेन ।

Correct Answer :-

- अन्नंभट्टेन ।

68) अत्रत्येषु पदेषु द्वन्द्वसमासः कः ?

1. रामशत्रुः ।
2. दर्शपूर्णमासौ ।
3. नीलाम्बरः ।
4. वसन्तर्तुः ।

Correct Answer :-

- दर्शपूर्णमासौ ।

69) प्रप्रथमतः उर्वशी-पुरूरवसोः कथा कुत्र दृश्यते ?

1. महाभारतस्य भीष्मपर्वणि ।
2. शुक्लयजुर्वेदस्य अन्ते ।
3. ऋग्वेदस्य दशममण्डले ।
4. कृष्णयजुर्वेदस्य तैत्तिरीयोपनिषदि ।

Correct Answer :-

- ऋग्वेदस्य दशममण्डले ।

70) अधोनिर्दिष्टेषु उत्प्रेक्षालङ्कारस्य लक्षणं किम् ?

1. पर्यायेण द्वयोस्तच्चेदुपमेयोपमा मता ।
2. उपमानोपमेयत्त्वं यदेकस्यैव वस्तुनः ।
3. सम्भावना स्यादुत्प्रेक्षा वस्तुहेतुफलात्मना ।
4. प्रतीपमुपमान स्योपमेयत्वप्रकल्पनम् ।

Correct Answer :-

- सम्भावना स्यादुत्प्रेक्षा वस्तुहेतुफलात्मना ।

---

71) 'तट' इति पदस्य लिङ्ग: क:?

1. पुंलिङ्ग: ।
2. नपुंसकलिङ्ग: ।
3. त्रिलिङ्ग: ।
4. स्त्रीलिङ्ग: ।

Correct Answer :-

- त्रिलिङ्ग: ।

---

72) पुराणानां लक्षणानि कति ?

1. अष्ट ।
2. पञ्च ।
3. सप्त ।
4. षट् ।

Correct Answer :-

- पञ्च ।

---

73)

भासमहाकवेः 'नाटकचक्रम्' प्रथमतः केन विदुषा पतिशोधितमस्ति ?

1. के. कृष्णमूर्ती महाभागेन ।
2. टि. गणपतिशास्त्रि महाभागेन
3. बसप्पशास्त्रि महाभागेन ।
4. जग्गूवकुलभूषण महाभागेन ।

Correct Answer :-

- टि. गणपतिशास्त्रि महाभागेन

74) तर्कसङ्ग्रहकारः कः ?

1. अन्नंभट्टः ।
2. महिमभट्टः ।
3. कुमारिलभट्टः ।
4. पेरुभट्टः ।

Correct Answer :-

- अन्नंभट्टः ।

75) अस्य वाक्यस्य संस्कृतानुवादं कुरुत
सत्य की जय होती है।

1. सत्यात् जयो भवति ।
2. सत्येन जयो भवति ।
3. सत्यस्य जयो भवति ।
4. सत्यस्यैव जयो भवति ।

Correct Answer :-

- सत्यस्य जयो भवति ।

76) 'गवाग्रम्' इत्यत्र विभागः कथम् क्रियते ?

1. गो + अग्रम् ।

2. गवि + अग्रम् ।

3. गौ + अग्रम् ।

4. गव् + अग्रम् ।

Correct Answer :-

- गो + अग्रम् ।

77) कालिदासेन रचितं खण्डकाव्यं किम् ?

1. किरातार्जुनीयम् ।

2. कुमारसम्भवम् ।

3. मेघदूतम् ।

4. रघुवंशम् ।

Correct Answer :-

- मेघदूतम् ।

78) अभिहिते का विभक्तिः ?

1. द्वितीया ।

2. प्रथमा ।

3. तृतीया ।

4. चतुर्थी ।

Correct Answer :-

- प्रथमा ।

79) प्रायेण उभयपदार्थः प्रधानः समासः कः ?

1. द्वन्द्वः ।

2. अव्ययीभावः ।

3. बहुव्रीहिः ।

4. तत्पुरुषः ।

Correct Answer :-

- द्वन्द्वः ।

80) 'पद्मपुरनिवासिनः भट्टगोपालस्य पौत्रोऽहम्' इति कः अवदत् ?

1. भूषणभट्टः ।
2. भारविः ।
3. भवभूतिः ।
4. भानुदत्तः ।

Correct Answer :-

- भवभूतिः ।

81) 'कार्यकुशलः' इति समस्तपदे विद्यमानः समासः कः ?

1. तृतीयातत्पुरुषः ।
2. पञ्चमीतत्पुरुषः ।
3. प्रथमातत्पुरुषः ।
4. सप्तमीतत्पुरुषः ।

Correct Answer :-

- सप्तमीतत्पुरुषः ।

82) कस्मिन् वेदे यज्ञविभागः विद्यते ?

1. धनुर्वेदे ।
2. आयुर्वेदे ।
3. स्थापत्यवेदे ।
4. यजुर्वेदे ।

Correct Answer :-

- यजुर्वेदे ।

83) 'वागर्थाविव संपृक्तौ पार्वतीपरमेश्वरौ' इत्यत्र कः अलङ्कारः दृश्यते ?

1. प्रतीपालङ्कारः ।
2. उपमालङ्कारः ।
3. विभावनालङ्कारः।
4. स्मृत्यलङ्कारः ।

Correct Answer :-

- उपमालङ्कारः ।

84) 'काव्यादर्शः' नाम काव्यशास्त्रग्रन्थस्य कर्ता कः ?

1. क्षेमेन्द्रः ।
2. धनञ्जयः ।
3. दण्डी ।
4. अप्पय्यदीक्षितः ।

Correct Answer :-

- दण्डी ।

85) तगणे कति मात्राः ?

1. षट् ।
2. पञ्च ।
3. सप्त ।
4. अष्ट ।

Correct Answer :-

- पञ्च ।

86) नीलकण्ठविजयम् केन रचितम् ?

1. कुमारिलभट्टः ।

2. नीलकण्ठदीक्षितः ।

3. जगन्नाथः ।

4. गोविन्दभट्टः ।

Correct Answer :-

- नीलकण्ठदीक्षितः ।

---

87) अलङ्कारः काव्ये कीदृशः ?

1. रुचिकरः ।

2. तृप्तिकरः ।

3. भारकरः ।

4. शोभाकरः ।

Correct Answer :-

- शोभाकरः ।

---

88) सोमदेवेन विरचितं चम्पूकाव्यं किम् ?

1. नलचम्पू ।

2. विश्वगुणादर्शचम्पू ।

3. यादवाभ्युदयचम्पू ।

4. यशस्तिलकचम्पू ।

Correct Answer :-

- यशस्तिलकचम्पू ।

---

89) कालिदासेन जीवितः शताब्दः कः इति विमर्शकाः सामान्यतः वदन्ति ?

1. क्रि.पू. नवमशताब्दः ।

2. क्रि.श. अष्टमशताब्दः ।

3. क्रि.पू. अष्टमशताब्दः ।

4. क्रि.श. चतुर्थशतशताब्दः ।

Correct Answer :-

- क्रि.श. चतुर्थशतशताब्दः ।

---

90) अधोनिर्दिष्टेषु द्वौ भूतकालिकौ कृदन्तप्रत्ययौ कौ ?

1. क्त, तवतु प्रत्ययौ ।
2. क्त्वा, ल्यप् प्रत्ययौ ।
3. शतृ, शानच् प्रत्ययौ ।
4. तव्यत्, अनियर् प्रत्ययौ ।

Correct Answer :-

- क्त, तवतु प्रत्ययौ ।

---

91) 'यत्र नार्यस्तु पूज्यन्ते रमन्ते तत्र देवताः' इति कः अवदत् ?

1. मनुमहर्षिः ।
2. आपस्तम्भः ।
3. याज्ञवल्क्यः ।
4. विज्ञानेश्वरः ।

Correct Answer :-

- मनुमहर्षिः ।

---

92) अभिषेकनाटकम् कस्य पट्टाभिषेकं निरूपयति ?

1. श्रीकृष्णस्य ।
2. श्रीरामस्य ।
3. धर्मराजस्य ।
4. सुग्रीवस्य ।

Correct Answer :-

- श्रीरामस्य ।

---

93) छन्दसः लक्षणानि आदौ केन रचितानि ?

1. भरतमिनिना ।
2. राजशेखरेण ।
3. सोमदेवेन ।
4. पिङ्गलाचार्येण ।

Correct Answer :-

- पिङ्गलाचार्येण ।

94) शिशुपालवधम् नाम महाकाव्यस्य कर्ता कः ?

1. माघः ।
2. कालिदासः ।
3. भारविः ।
4. श्रीहर्षः ।

Correct Answer :-

- माघः ।

95) वाल्मीकिमहर्षिणा विरचितं आदिकाव्यमिति लोकप्रसिद्धं महाकाव्यं किम् ?

1. श्रीरघुवंशमहाकाव्यम् ।
2. श्रीमद्वासभारतम् ।
3. श्रीमद्वाल्मीकीरामायणम् ।
4. श्रीवामनपुराणम् ।

Correct Answer :-

- श्रीमद्वाल्मीकीरामायणम् ।

96) 'सर्वदो माधवः पायात् स योगं गामधीधरत्' इदं कस्य लक्षणम् ?

1. श्लेषालङ्कारस्य ।
2. परिकरालङ्कारस्य ।

3. उत्प्रेक्षालङ्कारस्य ।

4. उपमालङ्कारस्य ।

Correct Answer :-

- श्लेषालङ्कारस्य ।

---

97) 'तर्कसङ्ग्रहः' नाम तर्कशास्त्रग्रन्थस्य कर्ता कः ?

1. भूषणभट्टः ।

2. महिमभट्टः ।

3. अन्नंभट्टः ।

4. बाणभट्टः ।

Correct Answer :-

- अन्नंभट्टः ।

---

98) अनुष्टुब्वृत्ते पादेकस्मिन् कति अक्षराणि विद्यन्ते ?

1. अष्टौ अक्षराणि ।

2. षडक्षराणि ।

3. द्वादशाक्षराणि ।

4. पञ्चाक्षराणि ।

Correct Answer :-

- अष्टौ अक्षराणि ।

---

99) कति वर्णगणाः सन्ति ?

1. अष्ट ।

2. सप्त ।

3. त्रयः ।

4. चत्वारः ।

Correct Answer :-

- अष्ट ।

100) अस्य वाक्यस्य संस्कृतानुवादं कुरुत

जिसकी लाठी उसकी भैंस।

1. यस्मिन् दण्डः तस्मिन् महिषी ।
2. यस्य दण्डः तस्य महिषी ।
3. यो दण्डः स महिषी ।
4. यत्र दण्डस्तत्र महिषी ।

Correct Answer :-

- यस्य दण्डः तस्य महिषी ।